

Összefoglalás: 1. Mai erdőgazdálkodásunkból igen érezhetően hiányzik az üzemi szakágazatok (rendezés, művelés, használat, ügyvitel) munkásságának, munkásságuk kölcsönhatásainak tudományosan megalapozott gazdasági elemzése és e g y ü t t e s fejlődésüket biztosító átfogó szemlélet.

2. A szakágazatok munkássága gazdasági analízisének, munkásságuk elvi összehangolásának tudományos alapjait kidolgozni a sajátos üzemi gazdaságtan feladata. (Veszedelemes tévedés lenne ezt ügyviteli feladatként felfogni.)

3. Az üzemi gazdaságtan átfogó szemlélete révén ugrásszerűen emelhetőné az erdőgazdasági produktivitást, ezért érdemes lenne jelentősen növelni a kutatásra fordított összegeket.

IRODALOM

1. *Abetz, K.*: Zur forstlichen Erfolgs- und Kostenrechnung. (Allg. Forst- und Jz. 1959. 1.) — 2. *v. Dieterich*: Die forstliche Wirtschaftslehre, ihre dynamische und ganzheitliche Betrachtung. (Allg. Forst- und Jz. 1959. 4/5.) — 3. *Günther*: Leitfaden für den Pappelanbau (Deutscher Bauerverlag 1956.) — 4. *Halász Aladár—Véssey Tibor*: A fafajpolitikánk kérdéséhez (Az Erdő 1963.). — 5. *Hesmer, H. dr.*: Das Pappelbuch (Bonn 1951.). — 6. *Hohl, H. dr.*: Betriebswirtschaftliche Betrachtung der Forstwirtschaft (Bern, 1952.). — 7. *Speidel, G.*: Wirtschaftliche Überlegungen bei der Gestaltung der Umtriebszeit. (Allg. Forst- und Jz. 1959. 4/5.). — 8. *Wagenknecht, E.*: Rationelle Dickungspflege. (Neumann Verlag, 1962.) — 9. *Poplars in forestry and land use.* (FAO. Rome, 1958.).

Д-р Надя Ласло: РОЛЬ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В ПОВЫШЕНИИ ПРОДУКТИВНОСТИ ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА.

V našem lesnom hospýjstve v nastojícíe vřeмя otсутствует научно обоснованный экономический анализ работы и взаимодействия различных отраслей. Задачей своеобразной производственной экономики является положить научные основы согласования этих отраслей. Производственная экономика могла бы резко повысить продуктивность лесного хозяйства. Поэтому стоило бы значительно увеличить средства, используемые для исследовательских работ.

Dr. Nagy L.: DIE BEDEUTUNG DER BETRIEBSWIRTSCHAFTSLEHRE IN DER ERHÖHUNG DER FORSTLICHEN PRODUKTIVITÄT.

Aus unserer derzeitigen Forstwirtschaft fehlt die wissenschaftlich begründete ökonomische Analyse der Arbeit und der Wechselwirkung der Fachzweige. Die Aufgabe der speziellen Betriebswirtschaftslehre besteht in der wissenschaftlichen Begründung der Zusammenstimmung. Die Betriebswirtschaftslehre könnte durch ihre umfassende Anschauung die forstwirtschaftliche Produktivität sprunghaft erhöhen. Deshalb würde es sich lohnen, die auf die Forschung gewendeten Summen zu erhöhen.

Hozzászólás az üzemi gazdaságtan szerepének kérdéséhez

Sokat vitatott és számunkra egyáltalán nem közömbös kérdés, hogyan lehet erdeinkben jobban gazdálkodni, többet termelni úgy, hogy az a lehető legkisebb anyagi ráfordítással járjon.

Ezzel a témával kapcsolatosan számos előadás hangzott el, sok cikk jelent már meg.

Dr. Nagy László tanulmánya méltán sorakozik fel a már eddig megjelent hasonló tárgyú cikkek mellé és úgy érzem, joggal tarthat számot a szakközönség érdeklődésére.

Jogos és helyes a tanulmánynak az a megállapítása, hogy az erdőművelés, erdőrendezés és erdőhasználat, mint szakágazatok szoros kölcsönhatásban vannak.

Azt is el kell fogadnunk, hogy az erdőgazdasági produktivitás megalapozott és folyamatos növekedését csak üzemgazdasági megfontolások alapján végzett munka biztosíthatja.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a rontott erdők átalakítása, illetve felcserélése, az egyes fafajok megfelelő termőhelyre telepítése, az ápolóvágások szakszerű és időbeni elvégzése, az erdőgazdasági üzemtervek elkészítése következtében végezhető tervszerűbb munka, a gépesítés helyes alkalmazása, az egyes munkáknak az ésszerűség

határáig történő koncentrációja stb. mind olyan tényezők, amelyek adott körülmények között az erdészeti produktivitás növekedését szolgálhatják.

Hogy a tanulmányban kidolgozott példához hasonló említsek, az Országos Erdészeti Főigazgatóság az erdőgazdaságok egy részével már kimunkáltatta, hol lehetne területükön nagyobb összefüggő nemesnyarasokat telepíteni. E tervek megvalósítása folyamatban van. Ezek az intézkedések azonban csak részeredményre vezetnek, mert pl. a fafajpolitikai kérdésekben végleges választ csak részletes közgazdasági, illetve üzemgazdasági számítások révén kaphatunk.

Néhány megjegyzést kívánok még hozzáfűzni az erdőrendezéssel kapcsolatban leírtakhoz.

Teljes mértékben elfogadhatónak tartom azt az állítást, hogy „ahogyan nem lehet eredményesen erdőt művelni az üzem teljes gazdasági áttekintése nélkül, ugyanúgy nem lehet erdőt rendezni sem anélkül”.

Mi tette mégis szükségessé a községhatáronkénti üzemtervezést?

Gondoljunk vissza arra az időre, amikor elkezdttük újrendszerű üzemterveink készítését. Átalakulóban, folytonos mozgásban volt az erdőgazdasági szervezet, egymást követték az átszervezések. Ilyen körülmények között olyan üzemi egységet találni, amelyik hosszú időn keresztül módosulásmentesnek ígérkezett volna, nem lehetett. Ezért legcélszerűbbnek látszott a közigazgatási határookra ráállni, községhatáronként készíteni az üzemterveket.

Kezdetben valóban nem volt előre megállapítható, milyen eredményekre vezet a községhatárok szerinti üzemtervezés, az üzemtervezett területek növekedésével azonban egyre inkább beigazolódtott, hogy helyes úton járunk. Az üzemtervek adatait összegezni tudtuk erdészetenként, erdőgazdaságonként, vagy — ha kellett — megyénként is. Így az erdőrendező nemcsak az általa üzemtervezett erdő adatait és problémáit ismerhette meg, hanem az egész üzemét is. Az sem tagadható, hogy hibák is fordultak elő az egyes hozadékmegállapítások során, ezek a hibák azonban nem általánosíthatók.

A Főigazgatóság is állandóan figyelemmel kíséri országosan, de erdőgazdaságonként is az üzemtervi adatokat, az üzemtervi előírásokat. Ismeretesek az egyes fafajok által elfoglalt területek, az élőfakészlet- és növedék adatok, korosztály- és vágás-érettségi viszonyok, fahasználati és erdősítési előírások. Ilyen körülmények között pl. a közigazgatási egységenkénti hozadékszabályozást is az erdőgazdasági, ha kell, az országos adatok tükrében lehet elvégezni.

Míndezeken túlmenően az Országos Erdészeti Főigazgatóság is felismerte annak szükségességét, hogy az üzemtervezés terén célszerűbb áttérni a nagyobb egységekre, ezért már 1962-ben elrendelte az erdészetenkénti — tehát egy-egy üzem teljes területére vonatkozó — üzemtervezést.

A tanulmányban felvetett problémák minden esetre olyanok, amelyekkel feltétlenül érdemes foglalkozni, vagy talán még helyesebben kifejezve, feltétlenül foglalkozni kell.

A szerző által kidolgozott példa a számokon keresztül különösen jól bizonyítja, hogy az egyes elgondolások megvalósítása előtt feltétlenül üzemgazdasági számításokat kell végezni. A számítások eredménye megmutatja, hogy az elgondolások megvalósításra érdemesek-e. Az erdőgazdasági produktivitás emelése érdekében feltétlenül érdemes a cikk írója által említett gondolatokat és a tett javaslatokat megvalósítani.

Horváth István

Atomkísérleti erdőt létesített az USA-ban a Brookhaven National Laboratories (New York) hat hektár kiterjedésben. Az 1961-ben kezdett sugárzásbiológiai megfigyelések már a kezdeti stádiumban is érdekes adatokat nyújtanak. A levélkárosító hernyók fellépése például tízszeresen nagyobb volt a sugárzásnak kitett fákon. A különböző növények erős különbségeket mutatnak a sugárzással szembeni ellenállásban. Egyes gombafélék és gyomnövények változatlan életerővel törnek fel közvetlenül a sugárforrás mellett, az ember számára már néhány óra alatt feltétlenül halálos sugármennyiség ellenére, ugyanakkor erőteljes fenyőfák 63 méter távolságban, ahol a sugárzás eredeti intenzitásának csak háromszáznegyvened része hat, rövid idő alatt tönkremennek.

(*Allgemeine Forstzeitung*, 1964. 21/22. sz. Ref.: Jérôme R.)